

2022-02-14 Pyöreä pöytä FUN

Zoom: ilmoitettu kutsussa

Aika: 14.2.2022 klo 15-16

Transformatiiviset sopimukset

-Kansalliskirjaston alustus [transformatiivisista sopimuksista](#)/ Arja Tuuliniemi, 10 min.

- Mitä transformatiiviset sopimukset ja niistä pois siirtyminen tarkoittaa kirjastoille pitkällä tähtäimellä?
- Onko kansainvälisesti olemassa jotain hyviä malleja siirtymään?
- Miten kustannukset muuttuvat kirjastojen näkökulmasta katsottuna?

-FUN:in kommenttipuheenvuoro/Ari Muhonen, 5 min.

- rinnakkaistallennuksen rooli kokonaisuudessa
- yliopistokirjastojen näkemykset

-Keskustelua 15 min.

Muistiinpanot:

- Kulttuurin muutokselle on suuri tarve tieteellisessä julkaisemisessa globaalilla tasolla
- Tutkijan kannalta meritoituminen on keskeinen kysymys
- Suurten kustantajien rooli on edelleen hallitseva tiedejulkaisemisen kentällä ja kirjastoille olisi tärkeää olla vähemmän riippuvainen suurista kustantajista
- Rinnakkaistallenteiden näkyvyyttä olisi hyvä parantaa
- Suurten kustantajien kanssa solmittavien sopimusten lisäksi olisi tärkeää löytää keinoja tukea myös vaihtoehtoisia toimintamalleja (mm. Diamond OA)
- Tarvitaan lisää keskustelua ja pohdintaa siitä, mitä Suomi voi tehdä avoimen tieteen ja avoimen julkaisemisen edistämiseksi

Kirjastojen roolit avoimen tieteen edistämisessä

-FUN:in alustus kirjastojen roolista avoimen tieteen edistämisessä/Minna Abrahamsson-Sipponen, 10 min.

- kansallinen yhteistyö – mistä asioista voidaan löytää yhteinen ymmärrys ja mistä ollaan eri mieltä?
- rinnakkaistallennus, transformatiiviset sopimukset ja APC-maksut
- Digivisio 2030
- Digikampus-ajatusmalli

-Kansalliskirjaston kommenttipuheenvuoro/Jyrki Ilva, 5 min.

-Keskustelua 15 min.

-Muistiinpanot:

- Tieteellisten kirjastojen roolin muuttuminen mietityttää
- Kansallinen laaja yhteistyö tärkeää, mutta toisaalta myös vaikeaa, koska eri tieteenaloilla erilaiset lähtökohdat ja tavoitteet
- Tavoitteena täysi avoimuus, mutta siirtymäkauteen ja poliittisen tason linjauksista tulevien vaatimusten toteuttamiseen liittyy myös haasteita (mm. kasvavat kustannukset, tiukat aikataulut)
- Osalla yliopistoista on olemassa avoimen julkaisemisen rahastoja, osalla ei - kiintiön yli menevät APC:t saattavat jäädä tiedekunnan/laitoksen maksettavaksi
- Rinnakkaistallentaminen yksi avoimuuden aikaansaamisen väylä
- Kansalliskirjaston osalta FinELibillä ja julkaisuarkistoilla merkittävä rooli avoimuuden mahdollistamisessa, myös Finna (mm. "Oikopolku tutkittuun tietoon"-osio) sekä metadata- ja tunnistepalvelut tukevat julkaisujen löydettävyyttä
- Paljon avoimeen tieteseen liittyvää yhteistyötä yliopistokirjastojen asiantuntijoiden kanssa eri foorumeilla
- FinELib-konsortion jäsenet rahoittavat SCOSS:in kautta kansainvälisiä avoimen tieteen infrastruktuureja
- Yhdessä olisi hyvä miettiä, miten lähdetään rakentamaan uutta todellisuutta
- FinELib valmistelee ehdotuksen aiheista FUNille

Yhteenveto